

**UCHWAŁA NR III/13/2018
RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE**

z dnia 21 grudnia 2018 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994 ze zmianami), art. 4¹ ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137) oraz w związku z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390), Rada Miejska w Pleszewie uchwala co następuje:

§ 1. Ustala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pleszew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2019 ROK

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2137).

I RODZAJE I ROZMIARY PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z ALKOHOLEM W POLSCE

1. Dostępność

Według publikacji Światowej Organizacji Zdrowia z roku 2015, na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinno przypadać co najmniej 1000 osób. Dziś średnia dla całej Polski to 273 osoby.

2. Spożycie alkoholu w Polsce, średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:¹

2014	9,40
2015	9,41
2016	9,37
2017	9,45

Według Głównego Urzędu Statystycznego, produkcja wódki czystej w 2017 roku wyniosła 950.054 hektolitrow. W porównaniu z rokiem 2016 spadła o 2,8 proc., zaś wartość produkcji napojów spirytusowych wzrosła o 0,2 proc.

3. Picie przez młodzież

Jak pokazują analizy z roku 2018, granica inicjacji alkoholowej w Polsce ciągle się obniża i to znacząco: alkohol próbowali już nawet jedenastolatki. Dotyczy to nie tylko dzieci z trudnych środowisk. Badania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pokazują, że dorośli nie stawiają nieletnim barier jeśli chodzi o spożycie alkoholu i dostęp do niego, co więcej, nierzadko ułatwiają im zakup.

Z ubiegłorocznego badania CBOS „Postawy młodych wobec alkoholu” wynika, że w 68 proc. przypadków za inicjacją alkoholową młodego człowieka stoi dorosły – ktoś z domowników albo znajomych, kto decyduje się kupić albo poczęstować nastolatka alkoholem, np. podczas domowej uroczystości. Widoczne jest to szczególnie w okresie wakacyjnym.

Ekspertki podkreślają, że statystyki dotyczące picia alkoholu obejmują dzieci z różnych środowisk, nie tylko z tzw. „trudnych domów”. Dziewczeta piją na równi z chłopcami. O ile wśród chłopców występuje w tym względzie tendencja spadkowa, o tyle młode osoby płci żeńskiej piją coraz więcej².

¹ Statystyki - Średnie spożycie napojów alkoholowych, źródło: PARPA

² Źródło: www.portalspozywczy.pl

4. Szkody

Używanie alkoholu powoduje również szereg problemów społecznych, które generują ogromne koszty. Można do nich zaliczyć m.in. koszty leczenia: osób z problemem alkoholowym (lecznictwo odwykowe), chorób spowodowanych alkoholem, urazów spowodowanych u osoby pijącej, jej bliskich lub u osób postronnych (np. ofiar agresji, wypadków drogowych), koszty obdukcji ofiar przemocy, koszty związane z zasiłkami dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, koszty uszkodzeń mienia, koszty procesów sądowych, interwencji policji, koszty związane z absencją pracownika, jego niższą wydajnością oraz koszty wypadków w pracy³.

5. Zaburzenia życia rodzinnego

W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700-900 tys. osób uzależnionych. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak: uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

W 2005 roku 13% respondentów potwierdziło, że zna osoby będące ofiarami przemocy w rodzinie. W badaniach z 2008 roku odsetek ten wzrósł do ponad 16%. Zdecydowana większość (ponad 89%) przypadków zaobserwowanej przemocy w rodzinie miała związek z alkoholem (*CBOS, 2008 rok, na zlecenie PARPA*). 4% Polaków przyznaje się do krzywdzenia swoich dzieci będąc pod wpływem alkoholu (*TNS OBOP 2008 rok na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej*). Trzeba pamiętać, że doświadczenie przemocy domowej w dzieciństwie powoduje m.in. zmiany w postrzeganiu i umiejętnościach rozwiązywania problemów, używanie zachowań pasywnych (np. zamykanie się w sobie, uległość) albo agresywnych (np. ataki werbalne i/lub fizyczne). Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym i doznające przemocy, często wymagają specjalistycznej terapii (także w życiu dorosłym) z powodu zaburzeń przystosowania i problemów psychologicznych. Optymistyczne jest, że od jedenastu lat systematycznie zmniejsza się grupa rodziców przyznających się, że czasem biją dzieci, wzrasta natomiast odsetek tych, którzy twierdzą, że ich dziecko nigdy nie zostało uderzone (z 43% w roku 1998 do 69% w roku 2009)⁴.

6. Naruszenia prawa

Z danych PARPA-G1 (Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych) wynika, że w 2009 roku⁵ gminy skierowały 49 (66 w 2008 roku, a 127 w 2007 roku) wniosków do sądu w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości dotyczących sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz 4 (14 w 2008 roku oraz 5 w 2007 roku) wnioski w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości dotyczących reklamy

³ Źródło: Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015

⁴ Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015

⁵ Brak nowszych danych udostępnionych przez PARPA

napojów alkoholowych. W tym samym czasie cofniętych zostało 1289 (1500 w 2008 roku, a 1263 w 2007 roku) zezwoleń na sprzedaż alkoholu – w tym m.in. 186 (240 w 2008 roku, a 221 w 2007 roku) zezwoleń za sprzedaż alkoholu nieletnim, 145 (152 w 2007 roku) za nieprzestrzeganie warunków określonych w zezwoleniu, natomiast 174 (154 w 2008 roku, a 95 w 2007 roku) zezwolenia cofnięto za zakłócanie porządku publicznego, zaś 39 (49 w 2008 roku, a 70 w 2007 roku) za sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym.

W 641 (796 w 2008 roku, a 709 w 2007 roku) przypadkach cofnięto zezwolenia z innych powodów, najczęściej była to rezygnacja z prowadzenia działalności (czyli de facto wygaśnięcie zezwolenia) lub brak opłaty za korzystanie z zezwoleń. *Gminy podjęły 331 (231 w 2008 roku, a 431 w 2007 roku) interwencji w związku z naruszeniem art. 45² ustawy o wychowaniu w trzeźwości (zabroniona reklama lub promocja napojów alkoholowych lub informowanie o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 131 ust. 5 i 6). Sądy orzekły 22 (190 w 2008 roku, a 37 w 2007 roku) wyroki sądowe w sprawach z powództwa gmin skazujących osoby fizyczne lub prawne w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 45² i 43 ww. ustawy⁶.*

Nadal duży zasięg ma zjawisko sprzedaży alkoholu nieletnim. Badania ESPAD (Europejski Program Badań Ankiety w Szkołach na Temat Używania Alkoholów i Narkotyków) przeprowadzone w roku 2007 wykazały, że na pytanie o ocenę dostępności substancji psychoaktywnych młodzi ludzie odpowiedzieli, że spośród tych substancji napoje alkoholowe są najłatwiejsze do zdobycia. Uczniowie klas III gimnazjów, a więc młodzież w wieku 15-16 lat, uznali za bardzo łatwe do zdobycia zarówno piwo (56,1% badanych), wino (45,6%), jak i wódkę (38,7%). Dane pokazują, że blisko połowa uczniów klas III gimnazjów podejmuje próby zakupu piwa (45,9%), zdecydowana większość takich prób kończy się powodzeniem. Odmową sprzedaży ze względu na zbyt młody wiek kończy się tylko 12,4% prób zakupu piwa, 15,5% wina i 11,2% wódki. Sprzedaż alkoholu osobie niepełnoletniej, zgodnie z prawem jest obowiązkową przesłanką do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. Diagnoza lokalna problemów alkoholowych w Gminie⁷:

1. Rynek napojów alkoholowych

Liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) określona uchwałą Rady Miejskiej ⁸		115	
Liczba istniejących punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):		62	
Liczba istniejących punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):		18	
Liczba istniejących punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):		62	
Liczba punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):		20	
Liczba jednorazowych pozwoleń		19	
Kwota zwolnień		0 zł	
Wartość w złotych alkoholu sprzedanego na terenie Miasta i Gminy Pleszew			
do 4,5% (oraz piwa)	powyżej 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem
10 550 906.92 zł	2 653 426.76 zł	12 398 633.00 zł	25 602 966.68 zł

⁶ Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015

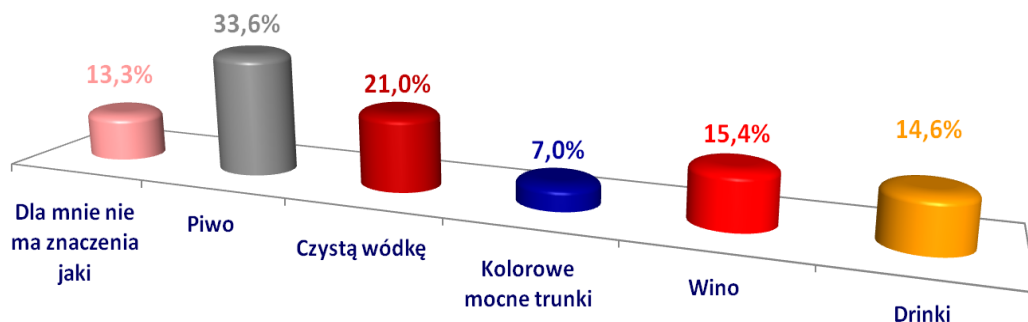
⁷ Na podstawie danych z roku 2017

⁸ Uchwała Nr XXXV/399/2018 z dnia 6 września 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Pleszew oraz zasad usytuowania na terenie Miasta i Gminy Pleszew miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

2. Zjawiska związane z używaniem alkoholu przez dzieci i młodzież⁹

Ponad dziewięćdziesiąt procent respondentów (93,3%) ze szkół ponadgimnazjalnych oraz 38,8 % z szkół gimnazjalnych piło alkohol.

Co piją uczniowie? Rodzaj spożywanych alkoholi wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych - nie sumuje się do 100. Można było dokonać większej liczby wskazań.

Młodzież, która pije alkohol najczęściej wybiera piwo (33,6%) oraz wódkę (21,0%). W następnej kolejności wino (15,4%), drinki (14,6%) oraz kolorowe mocne trunki (7,0%). Natomiast dla 13,3% ankietowanych nie ma to znaczenia.

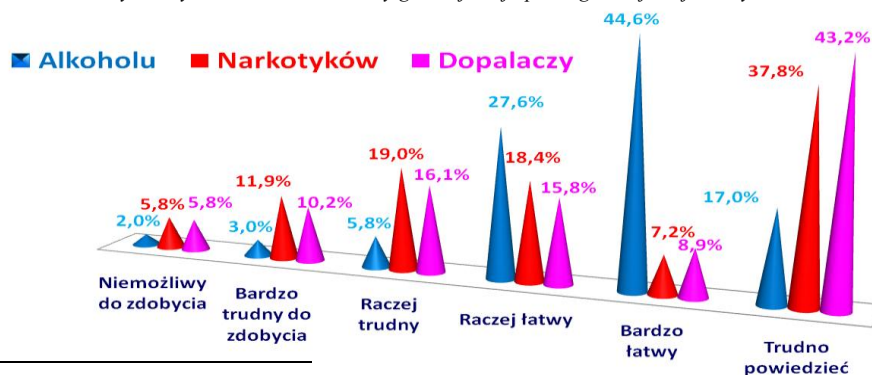
Gdzie po raz pierwszy pije/piją alkohol? Badanie wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W domu	W szkole na przerwach	W drodze do szkoły	W parku, na ulicy, w kawiarni	W klubach i dyskotekach	W innych miejscach
24,2%	0,8%	-	14,9%	15,1%	45,00%

Zgodnie z opracowaniem pt.: „Problemy uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew”, więcej niż co czwarty (25,8%) uczeń szkół ponadgimnazjalnych jest zdania, że wszyscy w klasie piją alkohol. Przeciwnego zdania jest tylko 4,6% ankietowanych. Z kolei 43,2% respondentów uważa, że w klasie pije alkohol więcej niż 50%, natomiast 13% respondentów, że alkohol pije około 50% uczniów. Ponad cztery piąte (80,6%) młodzieży szkół ponadgimnazjalnych jest zdania, że w szkole nie ma problemu picia alkoholu.

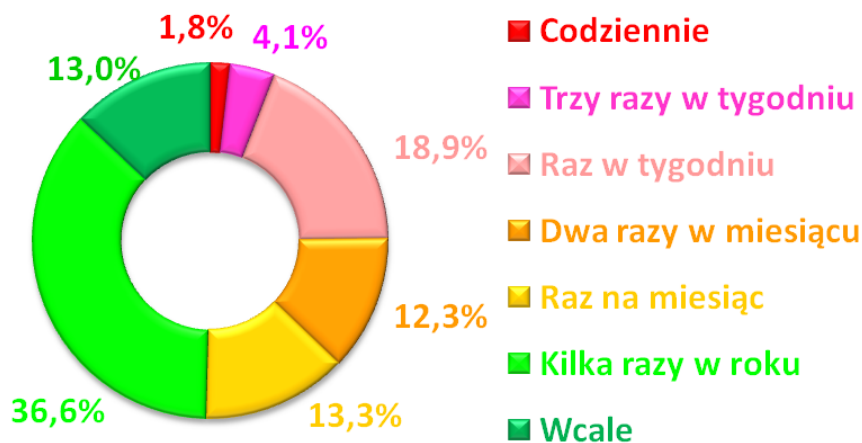
Inaczej przedstawiają się dane jeśli chodzi o młodzież gimnazjalną. Prawie połowa (47,8%) gimnazjalistów jest zdania, że w ich klasie nikt nie pije alkoholu. Natomiast 1,3% uważa, że wszyscy piją alkohol. Z kolei 22,7% respondentów zaznaczyło, że w klasie pije alkohol mniej niż 10% uczniów. W opinii 8,2% gimnazjalistów alkohol pije około 15% uczniów. Zdecydowana większość (83,5%) gimnazjalistów uznaje, że w szkole nie ma problemu picia alkoholu.

Stopień trudności zdobycia używek w ocenie młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej Gminy Pleszew.

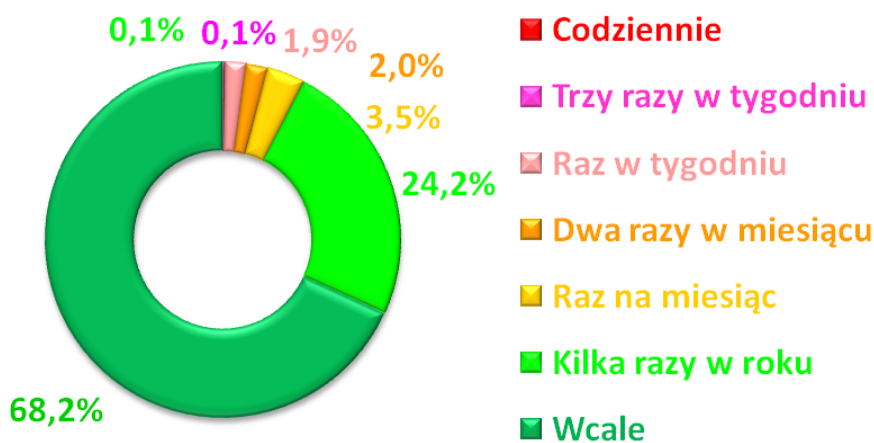

⁹ Źródło: Problemy uzależnień młodzieży szkolnej Miasta i Gminy Pleszew, październik 2015 r. Materiał prezentowany podczas IX Sesji Rady Miejskiej w Pleszewie w dn. 29 października 2015 r.

Niemal co piąty uczeń szkoły ponadgimnazjalnej pije alkohol raz w tygodniu (18,9%). Natomiast kilka razy w roku alkohol pije 36,6% ankietyowanych oraz 13,0% w ogóle nie pije alkoholu (patrz tabela poniżej).

Niemal co czwarty ankietyowany gimnazjalista pije alkohol kilka razy w roku (24,2%). 68,2% respondentów w ogóle nie pije alkoholu (patrz tabela poniżej)..

Dla ponad dwóch trzecich uczniów słuchanie muzyki i spotkania z rówieśnikami to dwa najczęściej wskazane zajęcia poza szkołą. W dużej niełasce ankietyowanych są zajęcia ruchowe, tylko 6% respondentów chodzi na spacerory oraz więcej niż co piąty bierze udział w zajęciach sportowych.

Lp.	Trzy główne zajęcia poza szkołą	Szkoła gimnazjalna N= 691	Szkoła ponadgimnazjalna N=716	Cała próba N=1407
1	Słuchanie muzyki	66,7	69,3	68,0
2	Spotkania z rówieśnikami	64,1	69,4	66,8
3	Oglądanie filmów	38,9	48,0	43,6
4	Czytanie książek	23,3	15,6	19,4
5	Uczenie się tego, co jest zadane	21,6	18,4	20,0
6	Dodatkowe zajęcia z języków obcych	20,7	7,8	14,1
7	Gry komputerowe	18,2	14,7	16,4

8	Zajęcia sportowe	16,9	18,7	17,8
9	Buszowanie po Internecie, przeglądanie portali społecznościowych (np. Facebook)	16,1	20,5	18,3
10	Pomoc rodzicom w codziennych zajęciach domowych	13,5	22,1	17,8
11	Chodzenie na spacer	5,5	6,4	6,0
12	Dodatkowe zajęcia z muzyki	3,2	1,1	2,1

Z dokonanej diagnozy zjawiska przemocy w szkole wynika, że przemoc stosowana wśród uczniów szkół przejawia się w większości jako agresja werbalna: wulgarne słownictwo, obrażanie i kłótnie. Młodsze dzieci wdają się w bójkę, natomiast starsze dzieci stosują cyberprzemoc.

3. Zaburzenia życia rodzinnego¹⁰

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz.1245), w roku 2017 na terenie Miasta i Gminy Pleszew odnotowano 71 trwających procedur „Niebieska Karta”. W samym 2017 r. wszczęte zostały 44 takie procedury (zainicjowane przez pracowników MGOPS lub funkcjonariuszy KP Policji Pleszewie). 23 z nich dotyczyły obszarów wiejskich Gminy Pleszew, a 21 – miasta Pleszewa.

W 2017r powołanych zostało 57 grup roboczych: zawsze przy udziale pracownika socjalnego i dzielnicowego KP Policji w Pleszewie oraz pracownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W grupach roboczych brali udział również pedagodzy szkolni i kuratorzy.

- 13 spotkań odbyło się bez udziału sprawcy i ofiary,
- 14 spotkań odbyło się przy udziale sprawcy i ofiary ,
- 14 spotkań odbyło się przy udziale sprawcy,
- 15 spotkań odbyło się przy udziale ofiary.
- 1 spotkanie grupy roboczej odbyło się w miejscu zamieszkania ofiary i sprawcy.

Ilość osób w ujawnionych rodzinach dotkniętych przemocą na terenie Miasta i Gminy wynosi 209. W tej grupie 67 osób to dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie. Bezpośrednimi ofiarami przemocy w rodzinie było 67 kobiet i 4 mężczyzn. Sprawcami przemocy w rodzinie było 66 mężczyzn i 5 kobiet. W przeważającej mierze powodem wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” była przemoc psychiczna i fizyczna stosowana wobec ofiary spowodowana uzależnieniem sprawcy od alkoholu lub (i) konfliktem małżeńskim lub (i) zdradą małżeńską, a w pojedynczych przypadkach chorobą psychiczną.

W 2017 r. zakończono 37 procedur „Niebieskiej Karty”, co odbyło z następujących przyczyn:

- ustania przemocy (18),
- podjęcia leczenia odwykowego (4),
- podjęcia terapii rodzinnej (5),
- rozwodu (3),
- pogodzenia się stron konfliktu (5)
- osadzenia w zakładzie karnym (2).

Pozostałe karty są nadal systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych.

¹⁰ Źródło: MGOPS w Pleszewie.

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie wynika, że w roku 2017 funkcjonariusze KP Policji przeprowadzili 303 interwencje domowe spowodowane przemocą domową z czego:

- 9 zakończyło się zawiadomieniem Prokuratury Rejonowej w Pleszewie
- w 1 przypadku zatrzymano sprawcę przemocy
- w 20 przypadkach zatrzymano sprawcę przemocy do wytrzeźwienia

III CELE PROGRAMU

1. Cel główny

Zmniejszenie natężenia problemów wynikających z używania alkoholu wśród mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew.

2. Cele cząstkowe:

- a) Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej dzieci i młodzieży.
- b) Ograniczenie liczby zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w tym zapewnienie alternatywnych do alkoholu form spędzania czasu wolnego.
- c) Zmniejszenie liczby indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu.
- d) Zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego.
- e) Zwiększenie liczby sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol.
- f) Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie o podłożu alkoholowym.
- g) Profilaktyczne oddziaływanie na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności wobec dzieci i młodzieży oraz grup podwyższonego ryzyka.
- h) Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- i) Wspieranie i inspirowanie działalności środowiskowej samopomocy osób z problemami alkoholowymi oraz organizacji społecznych.
- j) Zwiększenie skuteczności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

IV. ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

- a) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego - Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i dopalaczy, osób współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym kierowanie osób uzależnionych do Poradni Odwykowej przy Pleszewskim Centrum Medycznym w Pleszewie.
- b) Wspieranie terapii podopiecznych z grup terapeutycznych oraz grup wsparcia.
- c) Działania rehabilitacyjne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu dla bezdomnych mężczyzn z problemem alkoholowym z terenu Miasta i Gminy Pleszew wraz z zapewnieniem im całonocnego schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.
- d) Udzielanie pomocy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnienia lub przemocy, a także dzieci z kręgu zagrożonych uzależnieniem.
- e) Wspieranie funkcjonowania świetlic z elementami programu socjoterapeutycznego
- f) Wsparcie Pleszewskiego Klubu Abstynenta działającego w pomieszczeniach Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- a) Rozpowszechnianie wiedzy na temat problemów alkoholowych z wykorzystaniem książek, broszur i plakatów oraz nośników informacji w formie elektronicznej.
- b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla trzeźwych alkoholików i ich rodzin.
- c) Prowadzenie procedury sądowego zobowiązania do leczenia.
- d) Zwiększenie skuteczności działań poprzez zorganizowanie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

- a) Organizowanie, wspieranie i finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców, a także nauczycieli i pedagogów.
- b) Prowadzenie i wspieranie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem.
- c) Zapewnienie wsparcia i fachowego poradnictwa dla osób nieletnich i dorosłych dotkniętych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.
- d) Wspieranie stowarzyszeń, fundacji i innych instytucji w zakresie prowadzenia i upowszechniania czynnego wypoczynku poprzez sport, turystykę i zajęcia kulturalno-wychowawcze jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego propagujące zdrowy styl życia, a także wspieranie prowadzenia programów w ramach, których realizowane są zadania Miasta i Gminy.
- e) Wspieranie prowadzenia Świetlicy Środowiskowej dla młodzieży dojeżdżającej do szkół podstawowych i gimnazjalnych jako formy profilaktycznej dla osób z grupy ryzyka.
- f) Współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie prewencji kryminalnej wśród nieletnich.
- g) Organizowanie i wspieranie organizowania wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- h) Zorganizowanie szkoleń dla pedagogów i wychowawców, dla lekarzy i pielęgniarek (podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów alkoholowych).
- i) Dofinansowanie bieżącej działalności placówek i świetlic z elementami programu socjoterapeutycznego w zakresie:
  - doposażenia w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i świetlicowych
  - prowadzenia bieżących remontów
  - dożywiania
  - wynagradzania opiekunów
- j) Współpraca z Radami Pedagogicznymi w sprawie realizacji Szkolnych Programów Profilaktycznych.
- k) Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz stowarzyszeń i jednostek pomocniczych gminy w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów alkoholowych
- l) Ocena skuteczności podejmowanych działań oraz monitorowanie zjawisk społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych związanych z dostępnością oraz konsumpcją alkoholu.
- m) Koordynowanie działań poszczególnych placówek, struktur zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz współpracującymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

4. Nadzór nad realizacją przepisów ustawowych oraz uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie w zakresie dotyczącym obrotu i profilaktyki alkoholowej oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

- a) Udostępnienie pomieszczeń Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich na rzecz działania grup samopomocowych.
- b) Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pomaganie osobom uzależnionym, a także wspieranie działań tych organizacji - organizacja szkoleń, spotkań itp.

V. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DZIAŁANIA I PRACY GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PLESZEWIE

Komisja w swojej bieżącej działalności korzysta z pomieszczeń Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Urzędu Miasta i Gminy w Pleszewie.

VI. WSPÓLPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓLREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W celu efektywnej realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, można podejmować współdziałania z innymi podmiotami, są to m.in.:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
- Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie
- Szkoły i inne placówki oświatowe
- Kościoły i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe

VII. MONITOROWANIE STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

1. Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież realizują podległe szkoły w ramach szkolnych programów profilaktyki.
3. Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (zasoby na terenie Miasta i Gminy Pleszew) realizują: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocenę realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych” i ich ofiar za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie.

Wskaźniki realizacji zadań w roku 2017

- Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia i objętych leczeniem: 172
- Liczba dzieci, młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi: 2410
- Liczba rodziców uczestniczących w działaniach edukacyjnych, prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe: 1650

- Liczba osób objętych działaniami pomocowymi - z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym: 1125
- Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje: ok. 5000
- Liczba osób korzystających z placówek interwencji kryzysowej, porad udzielanych w punktach konsultacyjnych: 152

VIII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie.
2. Zadania realizowane są przez:
  - Wydziały dysponujące środkami finansowymi w ramach Programu.
  - Zlecenie zadań jednostkom organizacyjnym, placówkom oświatowym, a także (w drodze konkursów ofert) stowarzyszeniom.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie w roku 2019 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Miasta i Gminy Pleszew, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na 2019 r., zgodny z projektem budżetu Miasta i Gminy Pleszew w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkom jej Zespołów - składających się z członków Komisji, a także powoływanym doraźnie specjalistom z zakresu uzależnień przysługuje wynagrodzenie w wysokości 110 zł brutto (sto dziesięć złotych 00/100 brutto) za każdorazowy udział w pracach Komisji oraz Zespołów.

X. PRELIMINARZ WYDATKÓW

Preliminarz wydatków zatytułowany: „Preliminarz wydatków do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.” stanowi Załącznik do niniejszego Programu.

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2019r.

**Preliminarz wydatków do „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2019r.”**

	Nazwa zadania	Kwota
I.	Obsługa administracyjna GPPiRPA	43 200
II.	Pomoc i profilaktyka dla uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem	62 800
III.	Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane zgodnie z Programem Współpracy Miasta i Gminy Pleszew z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	374 000
	RAZEM	480 000

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR III/13/2018 RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE
Z DNIA 21 GRUDNIA 2018 R.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2018r., poz. 2137) w art. 1 ust.1 stanowi, iż „Organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu (zgodnie z art. 4¹ ust.1 tej ustawy) należy do zadań własnych gmin. Realizacja działań w Mieście i Gminie Pleszew prowadzona jest zgodnie z art. 4¹ ust. 2 w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską i obejmuje następujące zadania:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 4) Nadzór nad realizacją przepisów ustawowych oraz uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie w zakresie dotyczącym obrotu i profilaktyki alkoholowej oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- 5) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program został opracowany zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiony oraz zaakceptowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Mając na uwadze powyżej wskazane zadania - przedłożenie Radzie Miejskiej niniejszego projektu uchwały jest konieczne i uzasadnione.